

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНОЇ МІНЕРАЛЬНОЇ ДОБАВКИ ПРИ ВІДГОДІВЛІ МОЛОДНЯКУ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ

Ю.С. Фурманець, к.с.-г.н., Інститут сільського господарства Західного Полісся НААН

Висвітлено питання продуктивності бичків на відгодівлі при згодовуванні в складі комбікорму зерна зернобобових культур та туфів.

Постановка проблеми. Продуктивність сільськогосподарських тварин значною мірою зумовлена годівлею, а саме якістю кормів, які містять найважливіші органічні речовини (білки, жири, вуглеводи) [1,3].

Широке впровадження повноцінних і збалансованих раціонів дає змогу різко збільшити живу масу забійного молодняка в ранньому віці, поліпшити і здешевити одержану продукцію [2, 4, 5]. Крім основних поживних органічних речовин надзвичайно важливе значення має також мінеральне живлення, оскільки більшість макро- і мікроелементів входить до складу органів і тканин організму тварин, відіграє роль структурних компонентів та активаторів ферментів, тому нестача або відсутність їх в кормах може призвести до зниження ефективності використання речовин кормів в цілому [6].

Нині наукою і практикою доведено, що цеолітовмісні туфи є важливим джерелом макро, мікро і ультраелементів для тварин. Він також здатний сорбувати на своїй поверхні важкі метали, радіонукліди, токсичні речовини з наступним виведенням їх з організму [7, 8].

Мета роботи. Вивчити найбільш економічно

ефективну суміш злакових та різних бобових культур з включенням туфів при відгодівлі молодняка м'ясної худоби.

Матеріали і методика досліджень. З цією метою в умовах племзаводу ДП ДГ "Тучинське" Гощанського району Рівненської області було проведено експериментальні дослідження на 4-х групах бичків-аналогів (11-12 - місячного віку) абердин-ангуської породи по 8 голів у кожній у зимово-стійловий період, середньою живою масою 306 кг, яких відгодовували протягом 110 днів. Піддослідні тварини щодоби в середньому споживали близько 21 кг кукурудзяного силосу та 3 кг дослідних варіантів комбікормів, структура, хімічний склад і загальна поживність яких наведені в таблиці 1. Бички I і II груп одержували комбікорм з горохом, а III і IV – з люпином та соєю. Крім цього до комбікормів тварин II, III і IV груп було включено по 3,5% туфів, як природної мінеральної добавки.

Для вивчення і визначення продуктивних якостей враховували наступні показники: живу вагу, приріст, собівартість та затрати кормів на центнер приросту живої ваги бичків.

1. Хімічний склад і поживність комбікормів

Показник	Комбікорм			
	I	II	III	IV
Пшениця	40	40	40	40
Ячмінь	30	30	30	30
Горох	15	15	-	-
Люпин	-	-	15	-
Соя	-	-	-	15
Вісівки пшеничні	8	5	5	10
Ріпак	5	5	5	5
Сіль кухонна	2,0	1,5	1,5	1,5
Туфи	-	3,5	3,5	3,5

Хімічний склад, %

Суша речовина	86,3	86,4	86,4	86,6
Протеїн	14,53	14,43	15,55	15,78
Жир	3,0	3,10	3,00	4,10
Клітковина	7,59	7,61	7,00	7,15
БЕР	54,64	54,82	54,50	54,03
Зола	5,54	6,44	6,52	6,54

В 1 кг містилось:

Кормових одиниць	1,05	1,05	1,05	1,06
Перетравного протеїну, г	123	122,6	132,2	134,1
Кальцію, г	1,0	1,4	1,7	1,3
Фосфору, г	2,61	2,64	2,55	2,36

Результати досліджень. Отримані дані про інтенсивність росту бичків наведені в таблиці 2, з якої видно, що до включення до комбікорму

другої групи туфів сприяло підвищенню добових приростів на 13,9%. Введення до комбікормів третьої і четвертої групи зерна люпину та сої

замість гороху на фоні туфів забезпечило зростання добових приростів бичків, відповідно, на 7,2 і 12,0% у порівнянні з другою групою.

2. Продуктивність піддослідних бичків

Показник	Групи			
	I	II	III	IV
Жива маса, кг: при постановці при знятті	306,6±12,8 395,4±11,9	307,0±13,6 408,1±13,1	306,9±11,2 415,0±11,7	304,7±11,8 418,0±15,5
Приріст: загальний, кг добовий, г	88,7 807±0,04	101,1 919±0,03	108,4 985±0,03	113,2 1029±0,05
В процентах: до I групи до II групи	100,0	113,9 100,0	122,2 107,2	127,6 112,0

Розрахунки економічної ефективності використання в комбікормах гороху, люпину, сої та туфів показали, що вони значно підвищують оплату корму приростами (таблиця 3). Включення

до комбікормів тварин II, III і IV групи туфів зменшувало витрати кормових одиниць, відповідно, на 18,7; 18,2 та 27,2%.

3. Ефективність виробництва яловичини

Показник	Групи			
	I	II	III	IV
Витрачено на 1 голову, к. од.:				
силос кукурудзяний	620,4	549,12	620,4	549,12
комбікорм	346,5	346,5	346,5	349,8
Разом	966,9	895,62	966,9	898,92
Одержано приросту, кг	88,7	101,1	108,4	113,2
Затрати на 1 кг приросту, к. од. в % до контролю	10,9 100	8,86 81,28	8,92 81,83	7,94 72,84

Висновки. 1. Включення до складу комбікормів 3,5% туфів підвищує добові прирости бичків на 13,9% і знижує затрати кормів на виробництво яловичини на 18,7%.

2. Заміна в комбікормах гороху на еквівалентну кількість люпину або сої сприяє зростанню добових приростів відгодівельних бичків на 7,2 та 12,0%.

Список використаної літератури:

1. Богданов Г. А. Кормление сельскохозяйственных животных / Г. А. Богданов // [2-е изд., перераб. и доп.] - М.: Агропромиздат, 1990. - 624 с.
2. Виноградов В. Балансирующие добавки в рационах скота / В. Виноградов, С. Кумарин // Животноводство России. – 2004. – № 6. – С. 30-33.
3. Відгодівля м'ясної худоби / [Вридник Б., Орос В., Бобрушко В. та ін.] // Пропозиція. – 2001. – № 9. – С. 21-22.
4. Власова К. Відгодівля телят: комбікорми замість сіна! / К. Власова // Пропозиція. – 2001. – № 7. – С. 14-15.
5. Горковенко Л. Интенсивное мясное скотоводство / Л. Горковенко, Н. Морозов // Животноводство России. – 2007. – № 5. С. 53-57.
6. Грабовский И. И. Цеолиты и бентониты в животноводстве / И. И. Грабовский, Г. И. Калачнюк.: Ужгород: Карпати, 1984. - 72 с.
7. Засікін Д. А. Природній цеоліт як фактор зниження рівня важких металів в організмі тварин / Д. А. Засікін // Ветеринарна медицина України. - 2000.- № 3. - С.36-37.
8. Засуха Т. В. Нові дисперсійні мінерали у тваринництві / Т. В. Засуха. – Вінниця: Арбат, 1997. - 224 с.

Представлены результаты продуктивности бычков на откорме при скармливании в составе комбикормов зерна зернобобовых культур и туфов.

Results of meat productivity of bulls on fattening of funding in structure of mixed fodder of grain of leguminous cultures of tufts.

Дата надходження в редакцію: 7.11.2012 р.

Рецензент: д.с.г.н., професор Г.П. Котенджи